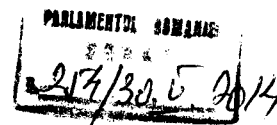

GVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

949

23.05.2014

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată „*Lege pentru completarea alin. (1) și (2) ale art. 135 din Legea nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat*”, inițiată de domnul deputat Florin Gheorghe – Grupul parlamentar al PD-L (Bp. 27/2014).

I. Principalele reglementări

Prin această inițiativă legislativă se propune modificarea art. 135 din *Legea nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, propunându-se, în principal, următoarele:

- acordarea posibilității participanților de a beneficia de pensia privată după realizarea stagiului de cotizare complet de 35 de ani, în prezent aceștia putând beneficia de pensia privată doar la data îndeplinirii condițiilor de pensionare pentru limită de vârstă în sistemul public;
- introducerea obligației administratorilor fondurilor de pensii administrate privat ca, prin politica de investiții autorizată de Autoritatea de Supraveghere Financiară, să garanteze participanților randamente anuale superioare ratei inflației, în condiții prudențiale;
- garantarea valorii reale a contribuțiilor plătite la un fond de pensii administrate privat, în prezent fiind garantată doar valoarea nominală a acestora.

II. Observații

1. În ceea ce privește soluția preconizată la **pct. 1** al inițiativei legislative, precizăm faptul că prin aceasta s-ar modifica sensul pentru care a fost creat dreptul la pensia privată și poate avea implicații majore la nivel social. Astfel, o persoană activă pe piața muncii ar putea avea în același timp statutul de pensionar în sistemul de pensii private, venind în contradicție cu principiul conform căruia pensia privată reprezintă un venit suplimentar celui oferit de sistemul public de pensii.

Pensia reprezintă suma de bani lunară care se acordă persoanelor care au ieșit din activitatea profesională pentru limită de vârstă, pentru invaliditate etc. sau care și-au pierdut susținătorul și sunt în incapacitate de muncă. Astfel, pierderea veniturilor ca urmare a încetării perioadei active este compensată prin pensia pentru limită de vârstă, la care se ajunge prin îndeplinirea cumulativă a celor două condiții, respectiv împlinirea vârstei și a stagiului minim de cotizare.

În sistemul de pensii private, art. 2 alin. (1) pct. 25 din *Legea nr. 411/2004* definește pensia privată ca fiind „*suma plătită periodic participantului sau beneficiarului, în mod suplimentar și distinct de cea furnizată de sistemul public*”. Rezultă, astfel, că pensia privată este o completare a pensiei publice la care o persoană are dreptul odată cu retragerea sa din viața activă.

Sistemul de pensii urmărește atingerea și prezervarea obiectivelor sociale care constau în garantarea unor venituri sigure și rezonabile pensionarilor, capabile să ofere condiții de viață decente pentru aceștia. În vederea atingerii acestui scop trebuie să existe un echilibru între preocupările sociale și cele financiare.

Drept urmare, apreciem că aceste sume se cuvin a fi primite în momentul încetării activității, pensia răspunzând, astfel, necesității sociale pentru care a fost creată. Pensia este un drept care se cuvine persoanelor aflate în situația atingerii unei limite de vârstă, când aceste persoane nu mai pot activa pe piața muncii. Legiuitorul a avut în vedere acest fapt și de aceea a dispus ca, pentru asigurarea unor condiții de viață decente la vârsta pensionării, deschiderea dreptului la pensia privată să se facă la data îndeplinirii condițiilor de pensionare pentru limită de vârstă în sistemul public.

2. Referitor la **pct. 2** al inițiativei legislative, precizăm faptul că *Legea nr. 411/2004* prevede un sistem de garanții adaptate specificului sistemului de pensii private. Siguranța și performanța sunt cele mai importante elemente ale unui sistem de pensii administrat privat, iar ele trebuie gândite în ansamblu, astfel încât rezultanta lor să fie un sistem de pensii cu un model de siguranță puternic, corelat cu un potențial de creștere a activelor fondului.

Astfel, considerăm că prin conținutul actual al art. 135 alin. (2) din *Legea nr. 411/2004*, ce se dorește a fi modificat, se satisface în mod clar cerința unei garanții absolute minime asociate sistemului de pensii administrat privat.

Mai mult, pe lângă această garanție absolută, prevederile art. 29 din lege stipulează și o garanție relativă, bazată pe rata de rentabilitate a fiecărui fond de pensii administrat privat comparată cu rata de rentabilitate minimă a tuturor fondurilor de pensii. Astfel, în cazul în care rata de rentabilitate a unui fond de pensii administrat privat este mai mică decât rata de rentabilitate minimă a tuturor fondurilor de pensii administrate privat pe o perioadă de 4 trimestre consecutive, Autoritatea de Supraveghere Financiară (ASF) retrage autorizația de administrare a administratorului în cauză, în scopul protejării intereselor participanților.

Soluția prevăzută de *Legea nr. 411/2004* cu privire la rata de rentabilitate a fondurilor de pensii administrate privat este viabilă și realistă asigurând, pe de o parte, competiția continuă între administratorii de pensii, iar, pe de altă parte, un randament cât mai mare al investițiilor, coroborat cu riscuri moderate spre mici, ținând cont de faptul că există obligativitatea de a asigura nivelul de plată a pensiei cel puțin la valoarea contribuțiilor plătite.

În exercitarea atribuțiilor sale legale¹, ASF dispune de instrumentele necesare pentru protejarea intereselor participanților la fondurile de pensii administrate privat, precum și ale beneficiarilor acestora. Această garanție relativă, în mod obligatoriu, trebuie analizată și evaluată împreună cu garanția absolută, cele două tipuri de garanții constituind un ansamblu ce reprezintă în sine unul din numeroasele elemente de siguranță ale sistemului pensiilor private.

Un alt element de siguranță este constituirea de către administratori a provizioanelor tehnice, în conformitate cu prevederile art. 138 și art. 139

¹ *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară, cu modificările și completările ulterioare*

'din *Legea nr. 411/2004*, respectiv cu prevederile *Normei Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private nr. 13/2012 privind calculul actuarial al provizionului tehnic pentru fondurile de pensii administrate privat*. Astfel, incapacitatea unui administrator de a respecta prevederile legale referitoare la garanțiile sistemului pensiilor administrate privat va fi acoperită din provizioanele tehnice constituite și actualizate periodic de către acesta.

De asemenea, legiuitorul a prevăzut instituirea obligativității de constituire a unui fond de garantare a pensiilor private. Astfel, în anul 2011 a intrat în vigoare *Legea nr. 187/2011 privind înființarea, organizarea și funcționarea Fondului de garantare a drepturilor din sistemul de pensii private*. Fondul de garantare are rolul de a compensa pierderile participanților sau beneficiarilor fondurilor de pensii private, atât în perioada de acumulare a contribuțiilor, cât și după deschiderea dreptului la pensie, cauzate de incapacitatea administratorilor, respectiv a furnizorilor de pensii de a plăti valoarea minim garantată a pensiei private.

3. Cu privire la garantarea valorii pensiei private la „*valoarea reală a contribuțiilor plătite*”, propusă la **pct. 2** al inițiativei legislative, precizăm că sistemul de pensii administrat privat este un sistem de tip „*contribuții definite*”. Conform clasificării OECD, respectiv a Băncii Mondiale, sistemul de tip „*contribuții definite*” este caracterizat prin faptul că la momentul aderării, voluntare sau ca efect al obligației legale, se cunoaște doar valoarea contribuției în sistem, fără a exista promisiuni sau rezultate garantate privind beneficiile². În România sistemul este îmbunătățit datorită faptului că are prevăzut o garanție absolută, respectiv valoarea contribuțiilor plătite, diminuată cu comisioanele legale.

Practica din sistemul pensiilor private atât la nivel mondial, cât și la nivelul țărilor central și est-europene, care au implementat sistemul de pensii cu conturi individuale și contribuții definite cu aproape un deceniu înaintea României, variază de la inexistența oricăror garanții, în Estonia și Letonia, la existența unor garanții relative, în Croația, Slovacia sau Bulgaria.

Studiul comparativ al garanțiilor oferite de către sistemele de pensii din statele sus-menționate relevă faptul că, în majoritatea cazurilor, nu s-a optat pentru impunerea unei garanții absolute, calculate în funcție de rata

² În sensul de valoare garantată a sumei finale utilizate pentru obținerea unei pensii private

inflației, din cauza efectelor pe care le-ar avea o astfel de prevedere, în sensul selectării unor investiții extrem de conservatoare care să garanteze, dar și să plafoneze randamentul investiției la rata inflației. Există riscul ca rata inflației să devină singurul indicator relevant și suficient, iar performanțele investiționale pe termen lung să scadă.

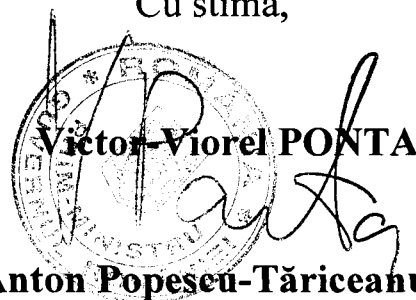
Chiar și în condițiile crizei financiare care a afectat România, datele financiare ale fondurilor de pensii administrate privat la sfârșitul anului 2013 arătau că, de la începutul sistemului, au intrat 11,31 mld. lei contribuții, iar activele totale, la aceeași dată, erau de 13,95 mld. lei, reușindu-se, astfel, creșterea semnificativă a valorii activelor personale ale participanților, în ciuda condițiilor dificile.

O soluție suplimentară pentru asigurarea echivalentului real al pensiei private cu sumele depuse de către un participant, fără erodarea acestora ca efect al inflației, vizează introducerea, pe viitor, a unui sistem de pensii multifond³, care alocă participanții în funcție de vârstă, astfel încât aceștia sunt transferați automat la un fond de pensii cu o clasă de risc mai scăzută odată cu împlinirea unei anumite vârste. ASF are în vedere introducerea sistemului de pensii multifond odată cu creșterea valorii activelor participanților și cu apropierea termenului de plată a pensiilor. Astfel, se va realiza o mai bună conservare a valorii activelor participanților care se apropie de pensie.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei propuneri legislative.**

Cu stimă,

Victor-Viorel PONTA

Domnului senator Călin-Constantin-Anton Popescu-Tăriceanu
Președintele Senatului

³ Multifondurile de tip „*lifecycle*” acoperă riscurile investiționale în cazul sistemelor de pensii pe bază de conturi individuale